

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

29 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Garnizoanei Voroșilovgrad din 24 mai 1945, în cauza penală în privința lui

Bernaz Serghei xxxxxx, născut în anul xxxxxx, originar din satul xxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:*Instanța de recurs în anulare: 14.07.2020 – 29.09.2020*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Garnizoanei Voroșilovgrad din 24 mai 1945, *Bernaz Serghei* a fost condamnat în baza art.54-1 "b" Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicția în drepturi drepturilor prevăzute de art. 29 pct. a, b, v) din Codul Penal al RSFSR pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, *Bernaz Serghei* a fost condamnat pentru faptul că, aflându-se pe frontul de luptă, la 18 august 1941, s-a predat inamicului. Fiind eliberat din prizonierat, în anul 1943, benevol s-a înrolat în rândurile polițiștilor în satul Crasnaia Gorca. Fiind polițist superior, îndeplinea toate indicațiile românilor, se ocupa cu atrocități în privința cetățenilor sovietici.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui *Bernaz Serghei*.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că, în cadrul anchetării cauzei penale, precum și examinării acesteia de către Tribunalul Militar, nu a fost stabilit faptul trădării de patrie comise de către *Bernaz Serghei*.

A mai indicat că, probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului *Bernaz Serghei* în baza art.54-1 lit."b" Cod penal al RSSU - *trădare de patrie*, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul, prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede acest articol.

Sentința de condamnare în privința lui Bernaz Serghei a fost pronunțată, având ca bază în exclusivitate declarațiile inculpatului, care nici măcar nu și-a recunoscut integral vinovăția, fără a fi administrate și cercetate alte probe.

S-a stabilit, că instanța de judecată la examinarea dosarului, a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului Bernaz Serghei la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

De asemenea a notat că, sentința de condamnare emisă în privința lui Bernaz Serghei a fost emisă cu încălcarea flagrantă a drepturilor și libertățile fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce conform art.6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

În consecință, a subliniat că inculpatul Bernaz Serghei în conformitate cu art.3 al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „*trădare de patrie*”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Garnizoanei Voroșilovgrad din 24 mai 1945, *Bernaz Serghei* a fost condamnat în baza art.54-1 "b" Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicția drepturilor prevăzute de art. 29 pct. a, b, v) din Codul Penal al RSFSR pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii care-i aparține.

Din conținutul sentinței rezultă că *Bernaz Serghei* a fost condamnat pentru *trădare de patrie* și fără participarea apărătorului, astfel, încălcându-se flagrant drepturile și libertățile omului. Erorile menționate instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui *Bernaz Serghei* în baza art.54-1, lit. „b” Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia, urmând, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile atacate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al Garnizoanei Vorosilovgrad din 24 mai 1945, în privința lui *Bernaz Serghei xxxx*, cu încetarea procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și reabilitarea acestuia în conformitate cu Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 septembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena